

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

Prima Iustitiæ lex.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

176 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
pes, & totius populi Iudices, quibus eo nomine vel
maximè conuenit Iustitiæ ratio, atque æquitatis,
cuius leges hîc describemus.

PRIMA IUSTITIÆ LEX.

Commune bonum spectet Iustitia, neque sese
angustis quibusdam limitibus contineri pa-
tatur; sed effundat quaquauerfum, & omnes om-
nino complectatur.

Huius legis, & æquitatis symbolum aliquod
agnoscit, & amat D. Ambrosius in Euphrate. Ex
amœna Paradisi sede in arentem reliquæ terræ su-
perficiem effluxere quatuor omninò flumina, Gan-
ges, Nilus, Tigris, Euphrates; quibus quatuor præ-
cipuarum virtutum hieroglyphica volui credit:

L. de Pa-
radiso c.
9.

*flumina, inquit, ista, quatuor quedam sunt fluentia
virtutum.* In Gange Prudentiam, in Nilo Tempe-
rantiam, in Tigri Fortitudinem, in Euphrate Iu-
stitiam laudat, & commendat.

Tum deinde hanc inijcit quæstionem, cur tri-
bus illis fluuijs certæ describantur regiones, quas
alluant, & fœcundent; Euphrati verò nulla præ-
scribatur terræ plaga, solum omninò nullum, quod
præterfluat, & suis aquis imbuat? Scriptura teste
Ganges Indiam, Nilus Æthiopiam, Tigris Syriam
lambit: at de Euphrate altum in sacris paginis silen-
tium. Quæ causa?

Ne crede id casu factum, ne suspicare è Moyfis
calamo

calamo excidisse: & certè si excidit, amabili Dei prouidentia dicetur excidisse, vt in eo pulcherrimæ virtutis imaginem expressam agnosceres, & antiquum aliquod Iustitiæ monumentum.

Iustitiam inter, aliasque virtutes hoc interest, quod hæc vni quodammodo supposito suo studeant, vni seruiant, & consulant: at Iustitia alijs vacat quam maximè.

Prudentia dicat, quid tibi, in quaque occasione faciendum, quid sequendum, quid fugiendum.

Temperantia, iram, & libidinem, aliosque insolentes animi motus, æstusque regit, ac coercet.

Fortitudo timorem expellit, & nimiam abiectæ mentis demissionem erigit, ac sustinet. Itaque à Prudentia, Temperantia, Fortitudine vni tibi est benè: sed à Iustitia, alijs quam optimè; neque enim teipsum, tuumque bonum hæc attendit, sed aliorum iura, commoda, facultates aspicit, & tuetur; atque à se quodammodo abit, vt in alios transeat, eorum saluti, incolumitati, bonoque prospiciat.

Ne verò vni mihi sit fides, iuuat audire quid de ea sentiat, quid loquatur Ambrosius. *Euphrates*, inquit, *Latinè fœcunditas, atque abundantia fructuum nuncupatur; præferens quoddam insigne Iustitiæ, quæ omnem pascit animam. Nulla enim virtus abundantiores videtur habere fructus, quam equitas, atque Iustitia, quæ magis alijs, quam sibi prodest, utili-*

198 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
tates suas negligit, communia emolumenta præponens.
Quod ne cuique dissonum, & abhorrens videatur, rationem aliam subnectit, discrimenque nobile.
Quia, inquit, ubi prudentia, ibi & malitia; ubi fortitudo, ibi iracundia; ubi temperantia, ibi intemperantia plerumque est, aut alia vitia sunt. Vbi autem Iustitia, ibi concordia virtutum est cæterarum.

Hæc suavi quodam eloquentiæ fluxu in Iustitiæ laudes deriuauit Ambrosius, è quo illud ad mores, vitamque benè componendam accipis, quod prima Iustitiæ ratio, æquitatisque officium sit, publica iura, commodaque priuatis anteferre; nec vnum spectare sed multa. Ad hanc æquitatis normam aliusit nomen *Rabbini*, quod populi Doctores, controuersiarum arbitros significat. *Rabbi* enim Hebraicè, id est *multus*, à radice *raman*, hoc est multiplicari, quod Doctor, & Iudex quodammodo multiplicari, multus esse debeat, vt ab illo multis benè sit. Et hoc quidem ex Iustitiæ lege.

Sed est magna huius sæculi labes, ac macula, suis ferè quisque commodis studet, nec publicis indulget, nisi aliquid in rem domesticam, fortunamque augendam deducere posse videatur: quisquis is est, nouerit se à prima recti, iustique regula discessisse.

SECUNDA LEX IUSTITIÆ.

Est & altera Iustitiæ lex, quæ ferè è prima nascitur. Ea est eiusmodi; ne in foro, in iudicijs, in